การพัฒนาระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ทางสัณฐานวิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลนสกุล Eutropis

The development of morphological and cytogenetics database system of Skinks in the genus Eutropis

สมศักดิ์ จีวัฒนา ¹

ชลัท รังสิมาเทวัญ ²

ณปภัช วรรณตรง ³

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาระบบฐานข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐานวิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลน สกุล Eutropis ซึ่งอยู่ภายใต้โครงการวิจัยหลัก สัณฐานวิทยาและ พันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลนสกุล Eutropis ในการพัฒนาระบบ ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยรวบรวมผลการศึกษาวิจัยด้าน ้ลักษณะทางสัณฐานวิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลนสกุล Eutropis จำนวน 3 ชนิด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ ได้แก่ จิ้งเหลนบ้าน (Eutropis multifasciata) จิ้งเหลนหางยาว (E. longicaudata) และจิ้งเหลนหลากลาย (E. macularia) เพื่อจัด เก็บในรูปแบบฐานข้อมูลเผยแพร่บนเว็บไซต์สามารถสืบค้นข้อมูล เพื่อใช้ในการเรียนการสอนของนักศึกษาและบุคคลทั่วไปที่สนใจ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพ ของฐานข้อมูล ได้แก่ อาจารย์สาขาวิชาชีววิทยา และนักศึกษา สาขาวิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ้จำนวน 43 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เครื่องมือที่ ใช้ในการวิจัยได้แก่ ระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐาน

วิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลนสกุล Eutropis และแบบ ประเมินความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

จากการวิจัยพบว่า การพัฒนาระบบฐานข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐานวิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของ จิ้งเหลนสกุล Eutropis ได้แก่ จิ้งเหลนบ้าน จิ้งเหลนหางยาว และจิ้งเหลนหลากลาย โดยใช้โปรแกรมฐานข้อมูล My SQL ผู้ใช้สามารถอ่านข้อมูลทางจอภาพ สามารถสืบค้นได้ที่

http://ss.bru.ac.th/skink/

ผู้วิจัยได้กำหนดคุณสมบัติของฐานข้อมูลให้สามารถติดต่อ กับฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการบันทึก ปรับปรุง แก้ไข สืบค้น และบำรุงรักษาข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ การประเมิน ความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพของฐานข้อมูลโดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

คำสำคัญ : ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ สัณฐานวิทยา พันธุศาสตร์เซลล์ จิ้งเหลนสกุล Eutropis

^{1, 2, 3} อาจารย์สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ABSTRACT

The purpose of this research was to develop of morphological and cytogenetics database system of skinks in the genus Eutropis under primary research morphology and cytogenetics of skinks in the genus Eutropis. In the development of an electronic database, the research results of morphology and cytogenetics about 3 types of skinks were gathered namely, Eutropis multifasciata, Eutropis longicaudata and Eutropis macularia in Northeast Thailand in order to save data in a database published on website providing information for teaching and general interests. The target groups for assessing the satisfaction with the performance of the database included teacher and students in Biology program, Faculty of Science, Buriram Rajabhat University totally 43 persons in 2/2557. Research tools were morphological and cytogenetics database system of Skinks in the genus Eutropis and the satisfaction rating forms. Statistics uses in the research were percentage, means and standard deviation.

The research finding shows that the development of morphological and cytogenetics database system of skinks in the genus Eutropis. Using My SQL database, users can read the screen and search on http://ss.bru.ac.th/skink/. Researchers have determined the properties of the database to make contact with the electronic database to record, improve, edit, search and maintain the data via the Internet. The satisfaction assessment with the performance of the databases three items was included design screen, content and data queries. In terms of the satisfaction of the users, they were satisfied with the database system provided as a whole at a high level. When considering in each aspect, it was found that every aspect was rated at a high level.

Keywords: database system, morphology, cytogenetics, skink, genus Eutropis

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ปัจจุบันสัตว์ในวงศ์จิ้งเหลน (family Scincidae) มี ประมาณ 116 สกุล (genus) จิ้งเหลนสกุล Eutropis เป็นสกุลหนึ่ง ที่จัดอยู่ในวงศ์จิ้งเหลน ในประเทศไทยมีรายงานการพบจิ้งเหลน สกุลนี้ 5 ชนิด โดยเป็นชนิดที่พบเห็นได้ทั่วไปในประเทศไทย 3 ชนิด และเป็นชนิดที่หายาก 2 ชนิด ซึ่งชนิดที่หายากดังกล่าวนี้มี รายงานการค้นพบในบริเวณตอนใต้สุดของไทย สำหรับจิ้งเหลน ชนิดที่พบเห็นได้ทั่วไป ในประเทศไทย ได้แก่ จิ้งเหลนบ้าน (Eutropis multifasciata) จิ้งเหลนหางยาว (E. longicaudata) และจิ้งเหลนหลากลาย (E. macularia) โดยจิ้งเหลนทั้ง 3 ชนิด นี้ เป็นสัตว์ที่มีความทนทานต่อ การเปลี่ยนแปลงของสภาพ แวดล้อมที่อยู่อาศัย คือ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม ที่อยู่อาศัยได้หลายลักษณะ เช่น พื้นที่ชุมชนที่มีมนุษย์อาศัยอยู่ พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ป่าโปร่ง เป็นต้น จากความสามารถใน การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมได้ดีเช่นนี้ จึงทำให้จิ้งเหลนทั้ง 3 ชนิดดังกล่าวได้รับผลกระทบจากการถูก คุกคามโดยตรงจากมนุษย์น้อยมาก อย่างไรก็ตามจิ้งเหลนทั้ง 3 ชนิดดังกล่าวก็อาจได้รับผลกระทบทางอ้อมจากการกระทำของ มนุษย์ได้ โดยเฉพาะ ผลจากการใช้สารเคมีในครัวเรือน และการ ใช้สารเคมีในแหล่งเกษตรกรรม จิ้งเหลนจึงเป็นสัตว์อีกกลุ่มที่ สามารถใช้เป็นตัวอย่างศึกษาถึงผลกระทบจากการกระทำของ มนุษย์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อมในอนาคตต่อไปได้ โดยข้อมูลทางด้าน พันธุกรรมหรือโครโมโซม (chromosome) ก็เป็นอีกข้อมูลหนึ่ง ที่สามารถใช้ประเมินการเปลี่ยนแปลงได้ ปัจจุบันฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นรูปแบบการจัดเก็บ ข้อมูลรูปแบบหนึ่งที่ได้รับความนิยมเนื่องจากจัดเก็บข้อมูลได้ง่าย และปริมาณมาก รวมถึงสามารถสืบค้นข้อมูลได้ง่าย นอกจากนี้ เมื่อทำในรูปแบบเว็บไซต์ยังทำให้สามารถเผยแพร่ไปยังผู้ที่สนใจ ได้โดยง่ายและกว้างขวาง ดังผลจากงานวิจัยเรื่อง การนำเสนอ ข้อมูลสารสนเทศพืชไร่เศรษฐกิจภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งพบ ว่าเว็บไซต์ทำให้สามารถสืบค้นข้อมูลได้ตรงตามความต้องการ ฐานข้อมูลอำนวยความสะดวกในการจัดการข้อมูลและมีความ รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ (ศศิธร ชลรัตน์อมฤต, 2551) และงาน วิจัยเรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์สถาบันอินทรีจันทรสถิตย์เพื่อการ ค้นคว้าและพัฒนาพืชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่พบ ว่าสามารถใช้เป็นสื่อในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ องค์กรและ ผลงานวิจัยได้ และยังเป็นประโยชน์ต่อ ครู นักเรียน นักศึกษา และนักวิจัยอื่นด้วย (ณรงค์ชัย บุญศรี, 2550)

จากการรวบรวมข้อมูลที่ผ่านมาการจัดเก็บข้อมูลลักษณะ ทางสัณฐานวิทยาของจิ้งเหลนสกุล Eutropis และข้อมูลพันธุ ศาสตร์เซลล์จิ้งเหลนสกุล Eutropis ในเขตภาคตะวันออกเฉียง เหนือของประเทศไทย เพื่อใช้ในการเรียนการสอนของนักศึกษา และบุคคลทั่วไปยังไม่ปรากฏฐานข้อมูลที่นำเสนอผ่านออนไลน์ เพื่อความสะดวกในการค้นหาข้อมูล

จากสาเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาระบบฐานข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐานวิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลน สกุล Eutropis โดยการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาการวิเคราะห์ ออกแบบ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับการจัดเก็บ ข้อมูลลักษณะทางสัณฐานวิทยาของจิ้งเหลนสกุล Eutropis ใน เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย และข้อมูลพันธุ ศาสตร์เซลล์จิ้งเหลนสกุล Eutropis ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ของประเทศไทยเพื่อทำให้การจัดเก็บข้อมูลจิ้งเหลนสะดวกใน การจัดเก็บข้อมูล สามารถสืบค้นข้อมูลได้ง่ายและสามารถเผย แพร่ไปยังผู้ที่สนใจได้อย่างกว้างขวาง

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐาน
วิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลนสกุล Eutropis

เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ฐานข้อมูล
อิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐานวิทยาและ พันธุศาสตร์เซลล์ของ
จิ้งเหลนสกุล Eutropis

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาดำเนินการวิจัยการพัฒนาระบบฐานข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐานวิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลน สกุล Eutropis มีวิธีการดำเนินงานแบ่งออกเป็น 2 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาฐานข้อมูล เป็นงานวิจัยภาคสนาม เพื่อศึกษารูปแบบทางชีววิทยาของสัตว์วงศ์จิ้งเหลน ได้แก่ จิ้งเหลน สกุล Eutropis จำนวน 3 ชนิด คือ จิ้งเหลนบ้าน (E.multifasciata) จิ้งเหลนหางยาว (E.longicaudata) และจิ้งเหลนหลากลาย (E.macularia) และนำผลจากการวิจัยชีววิทยาของสัตว์วงศ์ จิ้งเหลนพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลนสกุล E."Cytogenetics of Skinks in the genus Eutropis" จากชุดโครงการวิจัยย่อย ที่ 1 สัณฐานวิทยาของจิ้งเหลนสกุล Eutropis "Morphology of skinks in the genus Eutropis" มาออกแบบฐานข้อมูล

ระยะที่ 2 การประเมินความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพ ของระบบฐานข้อมูล เป็นงานวิจัยเชิงทดลองและเชิงสำรวจเพื่อ ศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้ฐานข้อมูล เพื่อนำข้อมูลมาพัฒนาฐาน ข้อมูลต้นแบบให้มีความสมบูรณ์ ซึ่งมีวิธีดำเนินการวิจัย ได้แก่ การประเมินประสิทธิภาพและความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบฐาน ข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การประเมินประสิทธิภาพ ของโปรแกรม ด้วยวิธีการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยนำโปรแกรมฐาน ข้อมูลติดตั้งบนอินเทอร์เน็ตแล้วนำแบบประเมินประสิทธิภาพ ฐานข้อมูล 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการออกแบบหน้าจอฐานข้อมูล ด้านเนื้อหา และด้านการสืบค้นข้อมูล และนำข้อมูลที่วิเคราะห์ แล้วมาพัฒนาโปรแกรมหลังจากการทดลอง และประเมินความ พึงพอใจของกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย อาจารย์สาขา วิชาชีววิทยา และนักศึกษาสาขาวิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 43 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2557

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

โปรแกรมระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐานวิทยา และพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลนสกุล Eutropis ผ่านอินเทอร์เน็ต เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับบันทึกข้อมูลโดยใช้โปรแกรมมายเอสคิว แอล (My SQL Database) โปรแกรมพัฒนาพีเอชพี (PHP) และ โปรแกรมพัฒนาเว็บไซต์จุมลา (Joomla)

แบบประเมินความพึงพอใจระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

> เดิมค้นหาข้อมูลตามที่ต้องการลำบากในรูปของเอกสาร ข้อมูล สูญหาย ไม่สะดวกในการปรับปรุงข้อมูล สิ้นเปลืองงบประมาณ กระดาษ การเผยแพร่ข้อมูลได้เฉพาะกลุ่ม ไม่สะดวกในการเผย แพร่ข้อมูล จำกัดเวลาในการเรียนรู้เฉพาะในห้องเรียน จากการ วิเคราะห์และออกแบบระบบ มาสร้างเว็บไซต์ มีองค์ประกอบ 1) ข้อมูลจิ้งเหลนสกุล Eutropis 2) ข้อมูลเจ้าหน้าที่ 3) ข้อมูลข่าว

> 2. การออกแบบ (design) ผู้วิจัยนำข้อมูลและแผนที่วาง ไว้ไปปฏิบัติ โดยการลงมือปฏิบัติโดยจัดพิมพ์เนื้อหา กำหนดการ เชื่อมโยง และคุณลักษณะอื่นที่ต้องใช้ในเว็บไซต์ การออกแบบ จะเน้นที่การจัดหน้าจอของเว็บให้สอดคล้องกัน ประกอบด้วย 3 ตาราง ได้แก่ 1) ข้อมูลจิ้งเหลนมีรายละเอียด รหัสจิ้งเหลน ชื่อ สามัญ ชื่อวิทยาศาสตร์ ลักษณะทั่วไป ค่าพารามิเตอร์ทางสัณฐาน วิทยา สูตรคาริโอไทป์ ภาพเซลล์ระยะเมทาเฟสเพศผู้ ภาพเซลล์ ระยะเมทาเฟสเพศเมีย ภาพคาริโอไทป์เพศเมีย ตารางค่าเฉลี่ย ผลการตรวจสอบโครโมดซมของ E.m เพศผู้ ข้อมูลเพิ่มเติม ผู้ บันทึกข้อมูล วันที่แก้ไขล่าสุด ตารางค่า 2) ข้อมูลเจ้าหน้าที่มีราย ละเอียด รหัสพนักงาน ชื่อ-สกุล เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน วันเดือนปีเกิด ที่อยู่ เบอร์โทรศัพท์ 3) ข้อมูลข่าวมีรายละเอียด รหัสข่าว หัวข้อข่าว รายละเอียดข่าว วันที่แก้ไขล่าสุด

> 3. การพัฒนา (development) ผู้วิจัยออกแบบและ การสร้างโดยตกแต่งและเสริมเครื่องมือต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับ เว็บไซต์ระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐานวิทยาและ พันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลนสกุล Eutropis โดยใช้โปรแกรม มายเอสคิวแอล (My SQL Database) โปรแกรมพัฒนาพีเอชพี (PHP) และโปรแกรมพัฒนาเว็บไซต์จุมลา (Joomla)

> 4. การติดตั้ง (publishing) ผู้วิจัยน้ำเอาเว็บไซต์ที่ได้ สร้างขึ้นเข้าไปติดตั้งในเว็บเซอร์เวอร์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ บุรีรัมย์ เพื่อให้แสดงผลได้ในระบบอินเทอร์เน็ตโดยการอัพโหลด (Up load)

> 5. การบำรุงรักษา (maintenance) ผู้วิจัยประเมินผล และติดตามผลความพึงพอใจและสำรวจความชื่นชอบของระบบ ฐานข้อมูลเพื่อที่จะนำมาปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอ โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีการปรับปรุงความชัดเจนของรูปภาพ

ทางสัณฐานวิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลนสกุล Eutropis เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อประสิทธิภาพ ของฐานข้อมูลที่นักวิจัยสร้างขึ้นโดยกำหนดกรอบการประเมิน จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาฐาน ข้อมูล ซึ่งเป็นแบบประเมินมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออก เป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตัวเลือกตอนที่ 2 ระดับความพึงใจของผู้ใช้ฐานข้อมูล เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการออกแบบหน้าจอฐานข้อมูล 2) ด้านเนื้อหา 3) ด้านการ สืบค้นข้อมูล ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินความ พึงพอใจของผู้ใช้ระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐาน วิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลนสกุล Eutropis จากกลุ่ม เป้าหมาย ได้แก่ ประกอบด้วย อาจารย์สาขาวิชาชีววิทยา และ นักศึกษาสาขาวิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 43 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) โดย มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมดังนี้

 3.1 จัดเตรียมเครื่องคอมพิวเตอร์ให้สามารถสืบค้น ข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ตได้

3.2 แนะนำการใช้งานระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ทางสัณฐานวิทยาและ พันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลนสกุล Eutropis ให้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.3 ให้กลุ่มตัวอย่างทดลองใช้ระบบฐานข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐานวิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลน สกุล Eutropis โดยใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง แล้วปรับปรุงแก้ไข ข้อผิดพลาดจากโปรแกรมระบบฐานข้อมูลให้สมบูรณ์

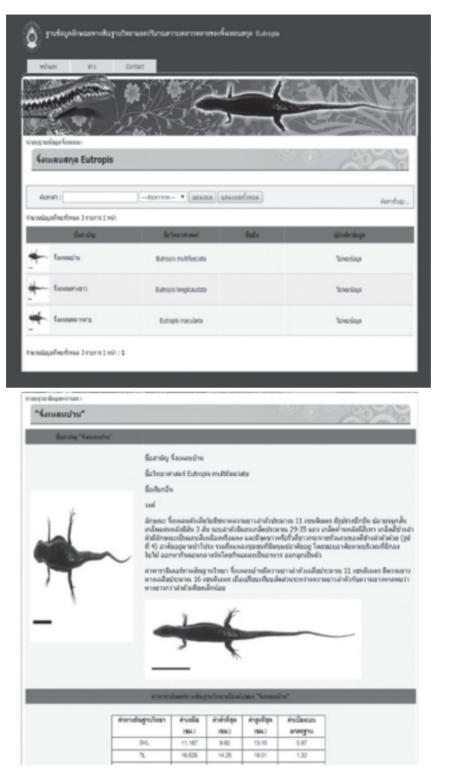
 3.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ฐานข้อมูล มาวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

การพัฒนาระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐาน วิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลนสกุล Eutropis มี กระบวนการดังนี้

1. **การวางแผน (planning)** ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูล ปัญหาเพื่อนำมาวางแผนและออกแบบ พบว่าการเก็บข้อมูลแบบ

วารสารวิจัยและพัฒนา 35 มหาวิทยาลัยราชภัภบุรีรัมย์

ภาพ 1 หน้าจอโปรแกรมระบบฐานข้อมูลผ้ระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐานวิทยาและ พันธุศาสตร์เซลล์ของ จิ้งเหลนสกุล Eutropis

ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐานวิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลน สกุล Eutropis ดังตาราง 1 ต่อไปนี้

รายการ	X	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านการออกแบบหน้าจอฐานข้อมูล			
1. การออกแบบหน้าจอหลักเป็นสัดส่วนและเป็นระบบ	4.13	0.35	มาก
2. การจัดวางองค์ประกอบสวยงามง่ายต่อการใช้งาน	4.25	0.46	มาก
3. ความชัดเจนของการข้อมูลบนจอ	4.00	0.53	มาก
4. รูปแบบตัวอักษรมีขนาดและสีอ่านง่าย ชัดเจน	3.25	0.89	มาก
5. การเลือกใช้สีหน้าจอมีความเหมาะสม	3.63	0.74	มาก
6. เมนูการใช้งาน ง่าย ไม่ซับซ้อน	4.00	0.76	มาก
7. ปุ่มการใช้งาน (Icon) มีความเหมาะสมชัดเจน	4.00	0.76	มาก
8. รูปภาพมีความชัดเจนเหมาะสม	3.50	0.76	มาก
รวมเฉลี่ย	3.85	0.66	มาก
ด้านเนื้อหา			
9. รูปแบบการนำเสนอเนื้อหา	3.88	0.35	มาก
้10. ขอบเขตของเนื้อหาจิ้งเหลนแต่ละชนิด	3.50	0.93	มาก
11. ความถูกต้องของเนื้อหาจิ้งเหลนที่นำเสนอ	3.75	0.71	มาก
12. เนื้อหาของข้อมูลสอดคล้องกับความต้องการ	4.13	0.64	มาก
13. ข้อมูลที่ได้ตรงกับขอบข่ายงานที่ต้องการ	4.00	0.76	มาก
รวมเฉลี่ย	3.85	0.68	มาก
ด้านการสืบค้นข้อมูล			
14. ความสะดวกในการสืบค้นข้อมูล	4.13	0.64	มาก
15. ขอบเขตของรายงานที่ใช้ในการสืบค้น	4.13	0.35	มาก
16. จำนวนรายการที่ใช้ในการสืบค้น	3.88	0.64	มาก
17. ความเหมาะสมของรูปแบบที่ใช้ในการสืบค้น	3.75	0.71	มาก
18. ขั้นตอนในการสืบค้น	3.88	0.99	มาก
19. เวลาที่ใช้ในการสืบค้น	4.13	0.83	มาก
20. ผลการสืบค้นข้อมูลตรงกับความต้องการ	4.13	0.64	มาก
21. รายละเอียดของผลการสืบค้น	4.00	0.76	มาก
รวมเฉลี่ย	4.00	0.70	มาก

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความพึงพอใจโดยภาพรวมและรายด้าน

จากตาราง 1 พบว่าผู้ใช้มีความพึงพอใจของระบบฐาน ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐานวิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ ของจิ้งเหลนสกุล Eutropis โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อ พิจารณารายข้อพบว่าด้านการออกแบบหน้าจอฐานข้อมูลผู้ใช้ มีความพึงพอใจเป็นอันดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 2 การจัดวางองค์ ประกอบสวยงามง่ายต่อการใช้งาน สำหรับด้านเนื้อหาผู้ใช้ มีความพึงพอใจเป็นอันดับแรก ได้แก่ ข้อที่ 12 เนื้อหาของข้อมูล สอดคล้องกับความต้องการ ส่วนด้านการสืบค้นข้อมูลผู้ใช้มีความ พึงพอใจเป็นอันดับแรก คือ ข้อที่ 15 ขอบเขตของรายงานที่ใช้ ในการสืบค้น

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐาน
วิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลนสกุล Eutropis จำนวน 3
ชนิด ได้แก่ จิ้งเหลนบ้าน จิ้งเหลนหางยาว และจิ้งเหลนหลากลาย
โดยใช้โปรแกรมฐานข้อมูล My SQL ผู้ใช้สามารถอ่านข้อมูลทาง
จอภาพแล้วจัดพิมพ์เอกสารได้ โดยสามารถสืบค้นได้ที่ http://
ss.bru.ac.th/skink/ ผู้วิจัยกำหนดคุณสมบัติของฐานข้อมูลให้
สามารถติดต่อกับฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของระบบฐานข้อมูล
อิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐานวิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลน
สกุล Eutropis จำนวน 3 ชนิด ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตได้ สามารถ
บันทึก ปรับปรุง แก้ไขสืบค้น และบำรุงรักษาข้อมูลผ่านเครือข่าย

<u>วารสารวิจัยและพัฒนา</u> มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ **37**

อินเทอร์เน็ตได้อย่างถูกต้องมีการกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล ตามประเภทผู้ใช้ การใช้ฐานข้อมูลมีความสะดวก ง่ายต่อการ เรียนรู้และการใช้งานและสามารถสืบค้นได้ตลอดเวลาจากเครื่อง คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้

 ผลการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบฐานข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐานวิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลน สกุล Eutropis โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะระบบ ฐานข้อมูลที่พัฒนาขึ้นเป็นไปตามหลักการ ทฤษฎีการพัฒนาฐาน ข้อมูลและวิเคราะห์จากกลุ่มผู้ใช้งานจริงทั้งทางด้านเนื้อหา ด้าน การออกแบบหน้าจอฐานข้อมูลและด้านการสืบค้นข้อมูล

อภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐาน วิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลนสกุล Eutropis ผลการ วิจัยพบว่า โปรแกรมสามารถนำมาพัฒนาเพื่อจัดเก็บข้อมูล พันธุศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลนสกุล Eutropisได้เป็นอย่างดี ผู้ประเมินผลมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาระบบฐานข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ในด้านการออกแบบหน้าจอฐานข้อมูล ด้าน เนื้อหา และด้านการสืบค้นโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าระบบฐานข้อมูลได้ดำเนินการวิเคราะห์ ในรูปแบบวิจัยเชิงคุณภาพที่เน้นให้ความสำคัญต่อมุมมองความ คิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ประกอบกับข้อมูลหลัก ฐานที่เป็นเอกสารที่ใช้ประกอบการดำเนินงาน นำมาจำแนกและ จัดระบบข้อมูลบนระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ผ่านการวิเคราะห์และ ออกแบบระบบที่ครบถ้วนสอดคล้องกับทฤษฎีวงจรการพัฒนา ระบบ (System Development Life Cycle Method : SDLC) ประกอบด้วยการศึกษาปัญหาจากการสัมภาษณ์พบว่าระบบฐาน ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐานวิทยาและพันธุศาสตร์เซลล์ของ ้จิ้งเหลนสกุล Eutropis ยังไม่มีการรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต การพัฒนาระบบโดยมีโปรแกรมต่าง ๆ ที่ ใช้ในการพัฒนาได้แก่ โปรแกรมจัดการฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล (MySql) โปรแกรมพัฒนาระบบพีเอชพี (PHP) และโปรแกรมจุมล่า (Joomla) โดยสามารถสืบค้นได้ที่ http://ss.bru.ac.th/skink/ ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบฐานข้อมูล อิเล็กทรอนิกส์ทางสัณฐานวิทยาและพันธศาสตร์เซลล์ของจิ้งเหลน สกุล Eutropis จำนวน 3 ชนิด พบว่าจากการประเมิน ด้านเนื้อหา ผู้ใช้มีความพึงพอใจในระดับมาก เนื่องจากเป็นการวิเคราะห์และ ้ออกแบบระบบที่ครบถ้วนตามหลักด้านวิทยาศาสตร์ สามารถนำ

้ไปใช้ประโยชน์ได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้และสามารถสืบค้น ได้ด้วยคำอิสระซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนิดา สมประจบ (2551) ที่กล่าวว่าการสืบค้นต้องตรงกับความต้องการของผู้ใช้ค้น ้ได้ด้วยคำค้นอิสระ ด้านการออกแบบหน้าจอฐานข้อมูล พบว่าผู้ ใช้มีความพึงพอใจอยในระดับมาก เนื่องจากการออกแบบหน้าจอ หลักมีการออกแบบหน้าจอหลักเป็นสัดส่วนและเป็นระบบ การจัด ้องค์ประกอบสวยงาม ง่ายต่อการใช้งาน รูปแบบตัวอักษรมีขนาด และสีอ่านง่ายชัดเจน เมนูการใช้งานง่ายและไม่ซับซ้อน ด้านการ สืบค้นข้อมูล พบว่าผู้ใช้มีความพึงพอใจในระดับมาก เนื่องจากมี ความสะดวก ในการสืบค้นข้อมูล ขอบเขตของรายการที่ใช้ในการ สืบค้นเหมาะสม ได้ผลลัพธ์ทั้งหมดในฐานข้อมูล ที่ถูกต้องรวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยโครงงานพัฒนาฐานข้อมูลด้านความหลาก หลายทางชีวภาพของฐิรัฏฐา ภูบุณอบ และคณะ (2542) ที่พบ ว่าผลการประเมินความพึงใจในด้านการสืบค้นข้อมูลอยู่ในระดับ มาก และงานวิจัยฐานข้อมูลพรรณไม้อีสานของโสภณ เสือแก้ว และคณะ ที่ผลประเมินประเมินความพึงใจในด้านการสืบค้น ข้อมูลอยู่ในระดับมาก ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการพัฒนาการจัดเก็บข้อมูล ด้านชีววิทยาในรูปแบบฐานข้อมูลทำให้การสืบค้นข้อมูลสะดวก และรวดเร็วมากขึ้น เป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ง่าย ไม่ซับซ้อน และสามารถใช้งานได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

 การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการเก็บข้อมูลและให้ บริการผ่านระบบเครือข่ายบางครั้งอาจเกิดการผิดพลาดได้ ซึ่งอาจเกิดจากผู้ใช้งานทั่วไป (user) หรือผู้ดูแลระบบฐานข้อมูล เอง (administer) ดังนั้นควรมีการจัดเก็บบันทึกข้อมูลสำรองไว้ (backup) ตลอดเวลา

 การใช้งานและการดูแลระบบฐานข้อมูลให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ควรมีการฝึกอบรมวิธีการใช้งานให้แก่ ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อสามารถใช้งานได้อย่างถูกต้องและเป็นการลด ข้อผิดพลาดในการใช้งานโปรแกรมต่อไปได้

 การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการทำงาน ผู้ปฏิบัติงานบาง ท่านไม่มีความคุ้นเคย และไม่ชำนาญในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ดังนั้นจึงต้องให้เวลาในการฝึกทักษะเพื่อให้มีความชำนาญ มาก ขึ้นและต้องมีการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ

38 <u>วารสารวิจัยและพัฒนา</u> มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรับย์

เอกสารอ้างอิง

ฐิรัฏฐา ภูบุณอบ และคณะ. (2542). โครงงานพัฒนาฐานข้อมูลด้านความหลากหลายทางชีวภาพ.

มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ณรงค์ชัย บุญศรี. (2550). การพัฒนาเว็บไซต์สถาบันอินทรีจันทรสถิตย์เพื่อการค้นคว้าและพัฒนาพืชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ทักษิณา สวนานนท์. (2539). พจนานุกรมศัพท์คอมพิวเตอร์ สำหรับผู้ปฏิบัติงาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

พนิดา สมประจบ. (2551). การพัฒนาฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์หัตถกรรม จังหวัดปทุมธานีเพื่อ บริการวิชาการแก่สังคมบนอินเทอร์เน็ต. คณะศิลปะศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราช มงคลธัญบุรี.

ศศิธร ชลรัตน์อมฤต. (2551). การนำเสนอข้อมูลสารสนเทศพืชไร่เศรษฐกิจภาคใต้ของประเทศไทบนเว็บไซต์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.